

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-1-008

(Soruşturma/Taahhüt)

Karar Sayısı : 23-16/285-99

Karar Tarihi : 30.03.2023

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Sebahat Gözde BİRCAN, Derya ERMİŞ, Rabia BALTAÇI,
Ömer Furkan ÖZDEMİR, Furkan ŞENEL, Ramazan Alper ÇETİN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN

: - Mavili Elektronik Tic. ve San. AŞ
Şerifali Mah. Kutup Sokak No:27/1-2-4 Ümraniye/İstanbul

D. ŞİKÂyetÇİ

: - Kare Yangın Otomasyon Sis. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Halkapınar Mah. 1345. Sk. No:4/G Yenişehir/İzmir

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Mavili Elektronik Tic. ve San. AŞ'nin Yetkili Servis Sözleşmesi'nde yer alan bölge ve müşteri kısıtlamasına ilişkin hükümler ile anılan kısıtlamaya dair eylemlerine ilişkin sunduğu taahhüt metninin değerlendirilmesi.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 08.07.2020 tarih ve 6990 sayılı ile intikal eden ve Kare Yangın Otomasyon Sis. San. ve Tic. AŞ (KARE) tarafından gönderilen şikâyet başvurusunda, Mavili Elektronik Tic. ve San. AŞ (MAVİLİ) ve Filiz Güvenlik Sistemleri AŞ'nin (FİLİZ) eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit şartlar ileri sürmeleri gerekirken, ayrımcılıkta bulunmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 6. maddesini ihlal ettikleri iddia edilmiştir. Rekabet Kurulunun (Kurul) 28.07.2020 tarih ve 20-36/503-M sayılı kararı ile 2012/2 sayılı Rekabet İhlallerine İlişkin Başvuru Usulüne Dair Tebliğ'in 5. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca söz konusu başvurunun soyut beyanlardan ibaret olduğu, somut bilgi ve belgeleri içermediği gerekçesiyle herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.
- (3) Söz konusu Kurul kararına karşı KARE tarafından yargı yoluna başvurulması üzerine, Ankara İdare Mahkemesinin 31.05.2021 tarih ve 2020/1712 E., 2021/876 K. sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiştir. Bu karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesinin 10.02.2022 tarih ve 2021/1250 E., 2022/226 K. sayılı kararı ile idari işlemin iptaline karar verilmiştir. Söz konusu mahkeme kararının gereğinin yerine getirilebilmesi için 31.03.2022 tarih ve 22-15/256-M sayılı Kurul kararı ile şikâyet konusuna yönelik olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Önaraştırma süreci sonunda hazırlanan 23.11.2022 tarih ve 2022-1-008/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, Kurulun 01.12.2022 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 22-53/804-330 sayılı ile MAVİLİ ve FİLİZ'in 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiklerine ilişkin iddiaların reddine karar verilmiştir. Bununla birlikte, aynı toplantıda alınan 22-53/804-M sayılı karar ile, yetkili servislerin sundukları bakım ve onarım hizmetlerinin bedellerini ve yeniden satışa konu olan yedek parça ve mamul ürünlerin satış fiyatlarını belirlemek suretiyle ve aktif veya pasif satış ayırımına

gidilmeksizin yetkili servislerin hizmet sunacağı müşterilere yönelik getirdiği kısıtlamalar yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak MAVİLİ hakkında; bunun yanı sıra müşteri paylaşımı anlaşması yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespit edilmesi amacıyla MAVİLİ, FİLİZ ve Yıldız Yangın Söndürme Sistemleri San. Tic. AŞ (YILDIZ) hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

(4) MAVİLİ, 20.12.2022 tarihinde soruşturma bildirimini tebellüğ etmiş ve sonrasında 22.12.2022 tarih ve 34025 sayı ile taahhüt sunma ve uzlaşma başvurusunu Kurum kayıtlarına iletmıştır. MAVİLİ'nin taahhüt sunma ve uzlaşma beyanlarına yönelik olarak hazırlanan 09.01.2023 tarih ve 2022-1-008/BN-03 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 26.01.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 23-06/93-M sayılı ile; MAVİLİ'nin yetkili servislerin faaliyetlerine yönelik bölge ve müşteri kısıtlamasında/tahsisinde bulunma eylemlerine ilişkin taahhüt sunma talebinin kabul edilerek taahhüt görüşmelerine başlanmasına, MAVİLİ'nin teknik servis hizmet bedeli ile yedek parça ve mamul ürünlerin yeniden satış fiyatlarını belirleme eylemlerine ilişkin taahhüt sunma talebinin, ilgili rekabet sorunlarının açık ve ağır ihlal olarak değerlendirilebilecek eylemlere ilişkin olması nedeniyle reddine, bu eylemlere ilişkin uzlaşma başvurusunun ise kabul edilerek uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir. Anılan Kurul kararı kapsamında 22.02.2023 tarihinde MAVİLİ ile Kurum merkezinde taahhüt görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. MAVİLİ'nin yetkili servislerin faaliyetlerine ilişkin bölge ve müşteri kısıtlaması getirmeye yönelik sözleşme hükümleri ve eylemlerinin yarattığı rekabet sorunlarının çözümü için hazırladığı taahhüt metni 07.03.2023 tarih ve 36314 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Taahhüt metnine ilişkin olarak hazırlanan 27.03.2023 tarih ve 2022-1-008/BN-04 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(5) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda,

- MAVİLİ'nin yetkili servisleri ile yangın ve gaz algılama sistemlerinin bakım onarım hizmetleri pazarında müşteri paylaşımına yönelik yatay seviyede bir anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmediği,
- Bununla birlikte anılan müşteri bölge sınırlamalarının yatay seviyede gerçekleşen bir müşteri paylaşımı anlaşmasından ziyade MAVİLİ tarafından dikey ilişki bağlamında gerçekleştirilen yetkili servislerin hizmet sunacağı müşterilere yönelik münhasıran tahsis edilmiş bir müşteri grubu veya bölge olmaksızın ve aktif-pasif satış ayırımına gidilmeksizin getirilmiş kısıtlamalar olduğu,
- MAVİLİ'nin Yetkili Servis Sözleşmesi'nde (Sözleşme) yer alan bölge ve müşteri kısıtlamasına ilişkin hükümler ile anılan kısıtlamaya dair eylemlerine ilişkin sunduğu taahhüt metni kapsamında;
 - MAVİLİ tarafından Sözleşme'de yer alan müşteri ve bölge sınırlamasına ilişkin hükümlerin tadil edilmesi ve/veya tamamen kaldırılması ile müşteri ve bölge sınırlamasına sebebiyet veren davranışlara son verilmesine yönelik sunulan taahhüt metninin bağlayıcı hale getirilebileceği,
 - Söz konusu taahhütler doğrultusunda yapılan değişikliklerin Kurulun kısa kararının tebliğinden itibaren 60 (altmış) gün içinde Kuruma intikal edecek şekilde tevsik edilmesine karar verilebileceği,
 - Bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca, MAVİLİ hakkında yürütülmekte olan soruşturmanın, yetkili servislerin hizmet sunacağı müşterilere yönelik münhasıran tahsisi edilmiş bir müşteri grubu veya bölge

olmaksızın ve aktif-pasif satış ayırımına gidilmeksizin getirilen kısıtlamalar bakımından sonlandırılabilir.

kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Soruşturma Tarafı: MAVİLİ¹

- (6) MAVİLİ, 1987 yılında yangın ve gaz algılama sistemleri üretmek amacıyla İstanbul'da kurulmuştur. Teşebbüs, satış sonrası hizmetler için hâlihazırda aktif olarak çalışan 77 teşebbüs ile akdettiği sözleşmeler vasıtasıyla yetkili servis ilişkisi tayin etmekte ve MAVİLİ markalı ürünlerin satış sonrası hizmetlerinin sunumunu bu servisler aracılığıyla gerçekleştirmektedir. İlâveten teşebbüs, kendisi ile aynı ekonomik bütünlükte yer alan Teksis Teknik Elektronik Sistemler Ticaret ve Sanayi AŞ (TEKSİS) vasıtasıyla kimi zaman bakım-onarım işlerini kendi bünyesinde de sunabilmektedir.
- (7) MAVİLİ yangın algılama sistemlerinin üreticisi konumunda olup ilgili sistem ürünlerinin ve yedek parçalarının yetkili servisleri ve bayileri aracılığıyla yeniden satışını yapmakta, yangın algılama sistemlerini nihai tüketicilerin yapılarına entegre ederek devreye alımını gerçekleştirmekte ve ürün satışının ardından belirli aralıklarla yetkili servisler aracılığıyla arıza servisi, bakım, yedek parça değişimi ve kalibrasyon ayarlama hizmetlerini yürütmektedir.
- (8) MAVİLİ, kendi markası olan yangın algılama sistemlerine ilişkin satış sonrası hizmetlerini genellikle yetkili servisleri aracılığıyla yürütmekle birlikte, yangın yükü fazla olan karmaşık, önem arz eden durumlarda veya müşterinin/ihaleye çıkan idarenin isteği üzerine devreye alma, satış sonrası teknik servis ve bakım hizmet sunumunu MAVİLİ'nin kendi bünyesinde yer alan TEKSİS aracılığıyla gerçekleştirmektedir.

H.2. İlgili Pazar ve Sektöre İlişkin Bilgi

H.2.1. Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri Hakkında Bilgi

- (9) Yangın algılama ve uyarı sistemleri yangını ilk evrelerinde tespit edip bina ya da bölgede bulunan kişileri ikaz eden sistemlerdir. Bu sistemler bir ortamdaki yangın tehlikesine karşı konumlandırılmış olan duman ve ısı dedektörleri veya kombine (duman ve ısı) dedektörler sayesinde yangın belirtilerini algılayarak çevreyi olabildiğince hızlı bir şekilde uyardı amaçlamaktadır.
- (10) Türkiye'de yangın algılama ve uyarı sistemleri pazarında faaliyet gösteren otuzdan fazla yerli ve yabancı teşebbüs bulunmaktadır. Sektörde yabancı sermayeli şirketlerin yanı sıra yabancı şirketlerden ürün ithal ederek faaliyet gösteren yerli teşebbüsler ve yerli sermaye ile üretim ve satış faaliyetinde bulunan teşebbüsler de bulunmaktadır.
- (11) Yangın algılama ve uyarı sistemleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler tarafından birden fazla ürünün sunulması, ürünlerin farklı sınıflandırmalar altında değerlendirilmesi ve pazarda faaliyet gösteren teşebbüs sayısının fazlalığı sebebiyle pazarın büyüklüğüne ilişkin net bir veri bulunmamaktadır. Bazı teşebbüsler yangın algılama sistemleriyle birlikte söndürme ve anons sistemlerine ilişkin paket satışlar yoluyla faaliyet yürütmekte olup pazarı yangın algılama, söndürme ve alarm sistemleri şeklinde bir bütün olarak ele almakta ve verilerini uyarı ve söndürme bazında ayrıştıramamaktadır.

¹ <https://www.mavili.com.tr/about/hakkimizda> (Erişim Tarihi: 13.11.2022)

- (12) Yangın algılama ve uyarı sistemleri pazar büyüklüğüne ilişkin net bir veri bulunmadığından ve sektörde faaliyet gösteren teşebbüslerin ürünlerini farklı sistemlerle sınıflandırıp satışa sunması söz konusu olduğundan, sektörde faaliyet gösteren teşebbüslerin pazar paylarına ilişkin veriler tahmini niteliktedir. Nitekim sektörde faaliyet gösteren teşebbüslerden gelen cevabi yazılarda, sektörün büyüklüğüne ilişkin tahmini nitelikte sunulan veriler farklılaşmakta ve teşebbüslerin kendileri ve rakipleri için sundukları pazar payı verileri de değişkenlik göstermektedir. Türkiye’de yangın algılama ve uyarı sistemleri pazarında faaliyette bulunan başlıca teşebbüslerden elde edilen bilgiler kapsamında derlenen tahmini pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo-1: Sektörde Faaliyette Bulunan Başlıca Teşebbüslerin Tahmini Pazar Payları (2021)

Teşebbüs	Pazar Payı (%)
MAVİLİ	(.....)
Gedsis Güvenlik Sistemleri Ltd. Şti. (BOSCH)	(.....)
Carrier Fire & Security	(.....)
Honeywell Teknoloji AŞ (HONEYWELL)	(.....)
Johnson Controls Inc.	(.....)
Panasonic Elektronik Satış AŞ (PANASONIC)	(.....)
Siemens Sanayi ve Ticaret AŞ (SIEMENS)	(.....)
Schneider Elektrik Sanayi ve Ticaret AŞ	(.....)
Sensor Elektrik Elektronik End. Sis. Taahhüt San. ve Tic. AŞ (TELETEK)	(.....)
Diğer	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden gelen cevabi yazılar.

- (13) Yukarıdaki tabloda görüleceği üzere, sektörde pazar payları birbirine yakın olan çok sayıda yabancı ve yerli sermayeli oyuncu faaliyet göstermektedir. MAVİLİ’nin pazar payına ilişkin veriler teşebbüs tarafından tahmini %(.....) şeklinde beyan edilmiş olup yine rakip teşebbüs SIEMENS tarafından gönderilen cevabi yazıda teşebbüsün beyanını doğrular şekilde MAVİLİ’nin pazar payının %(.....) civarında olduğunun tahmin edildiği bildirilmiştir. Bununla birlikte PANASONIC tarafından gönderilen cevabi yazıda MAVİLİ’nin pazar payının tahmini olarak %(.....) civarında olduğu beyan edilmiştir. Bu doğrultuda sektör genelinde yeknesak bir bilginin olmadığı anlaşılmakla birlikte, bilgi talep edilen teşebbüslerin tahminlerine dayanan verilerin derlenmesi suretiyle yukarıda yer verilen pazar paylarına ulaşılmıştır. İlaveten tabloda yer verilen ve bilgisine başvurulmuş sektördeki önde gelen teşebbüsler haricinde, MAVİLİ’den elde edilen bilgiler kapsamında pazarda faaliyet gösteren yaklaşık otuz teşebbüs bulunduğu anlaşılmıştır². Bu kapsamda, MAVİLİ’nin sektörde önde gelen teşebbüsler arasında olduğu ancak pazar payının rakiplerine oldukça yakın seyrettiği ve pazarın çok oyunculu bir yapıda olduğundan hareketle pazarın rekabetçi bir görünüm sergilediği değerlendirilmektedir.
- (14) Yukarıdaki bilgilere göre yangın algılama ve uyarı sistemleri pazarının satış kanalında teşebbüs ve ürün çeşitliliğinin yüksek olduğu görülmektedir. Anılan ürünlere yönelik üretim ve satış faaliyeti ile iştigal eden teşebbüsler, ayrıca bahse konu ürünleri

² Teşebbüs tarafından sunulan cevabi yazıda rakip teşebbüsler; Bilgi Elektronik Sanayi ve Ticaret AŞ, Sağlık Yangın Güvenlik Elektronik Sistemler Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, Finder Turkey Elektronik Anonim Şirketi, EEC, Eleks, Nade Elektronik, Netelsan Elektrik Elektronik Sis. Tic. ve San. AŞ, Ekingen Kod Elektronik Güvenlik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti., Alfamax, HONEYWELL, Sens, TELETEK, SIEMENS, BOSCH, PANASONIC, Cooper Apollo, System TELETEK, Gfe Bina Kontrol Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti., Detectomat, Detnov, Schrack, Tyco, Utc, Kilsen, Aritech, Hochiki, Kentec, C-Tec, Autronica, Notifier, Cent, D-System, Unipos, Çilingir, Esser, Morley, Teledata, Velox, Cofem, Edwards, Advance şeklinde sıralanmıştır.

münhasır ya da müşterek yetkili satıcılar aracılığıyla satışa sunmakta ve bu yolla da rekabet etmektedir.

- (15) Bunun yanı sıra, yangın algılama ve uyarı sistemleri pazarındaki rekabet ürünün satışı ile sonlanmamakta, komplike yapıları nedeniyle çoğunlukla tüketici tarafından kurulum imkanı bulunmayan, periyodik kontrol ve bakım gerektiren bu ürünlerin satışını yapan satıcıların ayrıca kurulum ve satış sonrası destek hizmetlerinde de faaliyet göstermesi söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla, profesyonel kişilerce kurulumu, sisteme tanımlanması, kontrol ve bakımı gereken elektronik ürünler olan yangın algılama ve uyarı sistemleri için pazarda en az bu ürünlerin satışı kadar satış sonrası hizmetleri de önem arz etmektedir. Nitekim kurulum ve tanımlanma ile sonradan ortaya çıkması muhtemel problemler teknik bilgi ve donanıma sahip olan ve ayrı tüzel kişilikleri haiz yetkili servisler yardımıyla çözüme kavuşturulmaktadır.
- (16) Bu kapsamda, yangın algılama ve uyarı sistemlerinin planlama, tasarım, kurulum, devreye alma, kullanım ve bakım işlerinin Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik (Yangın Yönetmeliği) ile 2018 yılında Avrupa Standardizasyon Komitesi (*Comité Européen de Normalization*, CEN) tarafından güncellenen ve Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından iktisap edilen CEN/TS 54-14 Kılavuzu'nun standartlarına göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
- (17) İlgili mevzuat hükümleri ve teşebbüsler tarafından sunulan cevabi yazılar incelendiğinde ise bir teşebbüsün belirli olarak bir sağlayıcının yangın algılama ve uyarı ürünlerine yönelik yetkili servis hizmeti sunabilmesi için mevzuattan kaynaklı yükümlülüklerin yanı sıra belirli sözleşme koşullarını karşılama beklendiği anlaşılmaktadır.
- (18) Örneğin MAVİLİ'nin yetkili teknik servis hizmetinin sunulabilmesi için aradığı koşullar; Yangın Yönetmeliği ile CEN/TS 54-14 standartlarının karşılanması, devreye alma beyanı ve bakım beyanı tablosunda yer alan personel ve firma gerekliliklerinin sağlanması, yetkili servis adaylık protokolü, Sözleşme ile bilgi gizliliği sözleşmesinin imzalanması, teminat mektubu sunulması, kayıtlı e-posta adresi, ofis bilgisayarına bağlı statik *Internet Protocol Address* (IP), teknik personel hizmet formları akışı için tablet temin edilmesi, yetkili servis deposunda bulunması gereken yedek parçaların alımı şeklinde sayılabilecektir.

H.2.2. İlgili Mevzuat

- (19) Dosya konusu sistemlerin planlama, tasarım, kurulum, devreye alma, kullanım ve bakım işlerinde; 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un (Tüketici Kanunu) satış sonrası hizmetlere ilişkin 58. ve 77. maddeleri, Satış Sonrası Hizmetler Yönetmeliği, Yangın Yönetmeliği, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı tarafından yayımlanan Genel Teknik Şartname'nin (Teknik Şartname) 18. bölümü ile CEN/TS 54-14 Kılavuzu'nun standartları esas alınmaktadır.
- (20) Tüketici Kanunu'nun Satış Sonrası Hizmetler başlıklı 58. maddesi;
“(...)”
(2) *Üretici veya ithalatçılar, yönetmelikle belirlenen mallar için Bakanlıkça³ onaylı satış sonrası hizmet yeterlilik belgesi almak ve tüm yetkili servis istasyonlarına ilişkin bilgileri güncel olarak Bakanlıkça oluşturulan sisteme kaydetmek zorundadır.*

³ İlgili hükümde yer alan Bakanlık, Ticaret Bakanlığıdır.

(...)

(4) Üretici veya ithalatçılar, yetkili servis istasyonlarını kendileri kurabileceği gibi servis istasyonlarının verdiği hizmetlerden sorumlu olmak şartıyla kurulu bulunan servis istasyonlarından veya servis organizasyonlarından da faydalanabilir.

(5) Herhangi bir üretici veya ithalatçıya bağlı olmaksızın faaliyette bulunan servis istasyonları da verdikleri hizmetten dolayı tüketiciye karşı sorumludur. Bu servis istasyonlarının, her türlü mecrada ve faaliyetlerinde kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde "özel servis" ibaresini kullanması zorunludur.

(...)"

hükmünü haizdir.

- (21) Tüketici Kanunu'nun "Ceza Hükümleri" başlıklı 77. maddesinde, satış sonrası hizmet yeterlilik belgesini bulundurmayan servislere üç yüz on beş bin Türk Lirası idari para cezası uygulanacağı düzenlenmiştir. Bahsi geçen yeterlilik belgesi, TSE tarafından verilen Hizmet Yeterlilik Belgesi'dir.
- (22) Yangın Yönetmeliği'nin "Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri" bölümü altında yer alan 74. maddesinde, yangın algılama sisteminin ve parçalarının CEN/TS 54-14'e uygun olarak üretilmesi, tasarlanması, tesis edilmesi ve işletilmesinin gerektiği belirtilmektedir.
- (23) CEN/TS 54-14'ün 4.1. maddesinde, Kılavuz'un, yangın algılama ve yangın alarm sistemlerinin planlama, tasarım, montaj, hizmete alma, kullanım ve bakımı ile ilgili düzenlemelerinin tavsiye niteliğinde olduğu belirtilmektedir. Her ne kadar anılan Kılavuz'da düzenlenen hükümler tavsiye niteliğinde olsa da, Yangın Yönetmeliği'nde bulunulan atıf sebebiyle CEN/TS 54-14 hükümleri emredici nitelikte kabul edilmektedir.
- (24) CEN/TS 54-14'ün 4.2. numaralı maddesinde ise, yangın algılama sisteminin kurulum ve ayarlamalarına ilişkin sürece detaylı bir şekilde yer verilmiştir. CEN/TS 54-14'te belirlenen standartların, yangın algılama ve uyarı sistemlerinin kurulum ve bakım sürecinde her bir aşamanın farklı bir teşebbüs tarafından gerçekleştirilebileceği ön kabulüyle oluşturulduğu belirtilmiştir.
- (25) CEN/TS 54-14'ün "Montaj" bölümü altında yer alan "Nitelikler" başlıklı 7.7. maddesi;
"Montaj işini yapan kişiler veya kuruluşlar madde 6.14 ve madde 7.5'e göre uygun yeterliliğe, tecrübeye ve ehliyete sahip olmalıdır.",
"Başlatma ve Yapılandırma" bölümü altında yer alan "Nitelikler" başlıklı 8.5. maddesi;
"Yapılandırmayı yapan ve 8.3 belgesini hazırlayan kişi veya kuruluş, gerekli işi yapabilmek için uygun bir şekilde yetkin olmalıdır."
Not: Bazı Avrupa ülkelerinde, sistemin yapılandırılması için zorunlu sertifika gereklilikleri olabilir.",
"Bakım" bölümü altında yer alan 12.1. maddesi ise;
"Kurulu sistemin doğru çalışmasını sağlamak için, sistem düzenli olarak kontrol edilmeli ve servisi yapılmalıdır. Bunun için düzenlemeler, tesisin dolu olup olmadığına dair kurulum tamamlandığında derhal yapılmalıdır."
Genel olarak, kullanıcı ve / veya mal sahibi ile kurulu sistemin bakımını (denetim, servis ve onarım dahil) yürütmeye yetkili bir kuruluş arasında bir sözleşme yapılacaktır."
Bakımlar ulusal gerekliliklere göre yapılır."
Not: Bakım servis sağlayıcılarının sertifikalandırılması için ulusal gereklilikler olabilir."

hükmünü haizdir.

- (26) 8.5. ve 12.1. maddelerde bahsedilen ulusal gerekliliklerin ülkemizdeki görünümü Teknik Şartname'nin 18. Bölümü⁴ ve "TS 12849 Hizmet Yeterlilik Belgesi" (Yeterlilik Belgesi) olarak karşımıza çıkmaktadır.
- (27) Teknik Şartname; yangın algılama ve alarm sistemlerinin gerekli malzemelerin CEN/TS 54-14 standardının ilgili bölümlerine uygun olarak seçilmesi, montaj, işletmeye alma, denetim, kullanım ve bakım aşamalarının ilgili yönetmelik hükümleri ve standartlar doğrultusunda yapılması şartlarını kapsamaktadır. Teknik Şartname'de yangın algılama ve alarm sisteminin muayene, deney, hizmete alma ve doğrulama işlemlerinde CEN/TS 54-14 Standardına uygunluk zorunlu kılınmıştır.
- (28) Teknik Şartname'nin 18.13. maddesine göre, yangın algılama ve alarm sistemlerinin CEN/TS 54-14 standardına uygun yıllık periyodik kontrolü, akredite bir kuruluşa yaptırılacaktır. Anılan maddeyle periyodik kontrollerin TSE tarafından verilen yeterlilik belgesi sahibi teşebbüsler tarafından gerçekleştirilmesi gerektiği belirtilmektedir.
- (29) Yeterlilik Belgesi, TSE tarafından belirli standartları karşılayan teşebbüslere verilen bir belge olup kapsamı, "*alarm cihazları yetkili servislerinin yapısal özellik, işletmecilik, teknik donanım, çalışanların özellikleri ve belgelendirme ile ilgili kuralları*" olarak belirtilmiştir.⁵ Yeterlilik Belgesi'nde belge sahibi teşebbüs tarafından verilebilecek hizmetin kapsamı belirlenmektedir. Yeterlilik Belgesi'nin gereklilikleri ise Yapısal Özellikler, İşletmecilik İle İlgili Kurallar, Teknik Donanım İle İlgili Kurallar ve Personel İle İlgili Kurallar şeklinde özetlenebilecektir.⁶
- (30) Sonuç olarak, CEN/TS 54-14'teki standartları karşılayan, Teknik Şartname'de belirtilen hususları haiz ve Yeterlilik Belgesi'ne sahip olan teşebbüslerin yangın algılama ve uyarı sistemlerinin kurulum, devreye alım ve bakım, onarım gibi satış sonrası hizmetler alanında faaliyet gösterebileceği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte anılan yetkili servis olma şartları genel niteliktedir. Zira dosya kapsamında elde edilen bilgiler doğrultusunda, her bir sağlayıcı özelinde yetkili servis olma koşullarının farklılaşabileceği, bir diğer deyişle sağlayıcıların kendi iş modeline göre birbirlerinden farklı birtakım kriterler getirerek yetkili servis ağı kurabildiği bilinmektedir.
- (31) Satış sonrası hizmetlerde sağlayıcının sorumluluğuna ilişkin olarak ise, Satış Sonrası Hizmetler Yönetmeliği'nin Üretici, İthalatçı ve Satıcının Sorumluluğu başlıklı 14. maddesinde "*Üretici veya ithalatçılar, yetkili servis istasyonlarının ayrı bir tüzel kişiliği olsa dahi, satış sonrası hizmetlerin sağlanmasından ve yürütülmesinden yetkili servis istasyonları ile birlikte müteselsilen sorumludur.*" denilmek suretiyle ürünün sağlayıcısının satış sonrası hizmetlere ilişkin sorumluluğunun devam ettiği belirtilmiştir.

H.3. Dosya Kapsamında Tespit Edilen Rekabet Sorunları

- (32) Kurulun 01.12.2022 tarih ve 22-53/804-M sayılı kararı ile başlatılan soruşturmanın açılmasına esas teşkil eden ve MAVİLİ hakkında ihlal şüphesi doğuran eylemlerden birisini, MAVİLİ'nin, bakım onarım hizmetleri kapsamında yetkileri servisleri FİLİZ ve YILDIZ ile birlikte hareket etmek suretiyle müşteri paylaşımı anlaşması yapıp yapmadığı hususu oluşturmaktadır. 23.11.2022 tarih ve 2022-1-008/ÖA sayılı Öneri Raporu'nda, yerinde incelemede elde edilen belgelerin değerlendirilmesi

⁴ <https://yfk.csb.gov.tr/sartnameler-i-330> E.T. 15.11.2022.

⁵ <https://intweb.tse.org.tr/Standard/Standard/Standard.aspx?081118051115108051104119110104055047105102120088111043113104073100090106109101113117119098110071> E.T. 12.11.2022.

⁶ <https://www.toemkalite.com/ts-12849-alarm-cihazlari-icin-yetkili-servis-kurallari-hizmet-yeterlilik-belgesi/#:~:text=Alarm%20ve%20Uyar%C4%B1%20Sistemleri%20Yetkili,belgelendirme%20ile%20ilgili%20kurallar%C4%B1n%C4%B1%20kapsar> E.T:13.11.2022.

neticesinde, MAVİLİ'nin aktif veya pasif satış ayırımına gidilmeksizin dikey ilişki içinde olduğu yetkili servislerin hizmet sunacağı bölge ve müşterilere yönelik kısıtlamalar getirdiği anlaşılmıştır. Bununla birlikte söz konusu kısıtlamaların MAVİLİ ile birlikte yetkili servisler arasında yatay seviyede gerçekleşen bir anlaşmanın sonucu olarak da ortaya çıkmış olabileceği şüphesi doğmuştur.

- (33) MAVİLİ'nin kimi zaman kendi bünyesinde bakım onarım hizmetleri de veriyor olması itibarıyla, yetkili servisler ile kurulu dikey ilişkinin yanı sıra bakım onarım hizmetleri bakımından rakiplik ilişkilerinin de mevcut olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, MAVİLİ bünyesinde bakım ve onarım hizmetleri sunan TEKSİS ile MAVİLİ'nin yetkili servisleri arasında yatay seviyede gerçekleşen bir müşteri paylaşımı anlaşması olabileceği şüphesi doğmuştur. Zira önaraştırma sürecinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen bulgular incelendiğinde; ihale usulü ile hizmet talebinde bulunan müşterilere hangi yetkili servisin hizmet vereceği hususunda MAVİLİ'nin sağlayıcı konumundan ötürü dikey ilişki bağlamında getirdiği kısıtlamanın bulunmasının yanı sıra, bağımsız bir teşebbüs niteliğini haiz yetkili servislerin de söz konusu ihalelere yüksek fiyat verme veya fiyat vermeme yönündeki ifadelerinden hareketle, müşteri paylaşımının yetkili servisler arasında yatay seviyede gerçekleşen bir pazar paylaşımı anlaşması yoluyla da yapılmış olabileceği şüphesi doğmuştur. Bu doğrultuda, müşteri kısıtlaması uygulamasının taraflar arasındaki dikey ilişki bağlamında mı vücut bulduğu yoksa rakip konumunda bulunan yetkili servisler arasında ihalelerde danişıklı fiyat vermek suretiyle pazar paylaşımı mı söz konusu olduğu hususlarına netlik kazandırılabilmesi için MAVİLİ ile beraber müşteri paylaşımı anlaşması içinde bulunduğu şüphesi duyulan FİLİZ ile YILDIZ hakkında da Kurulun 01.12.2022 tarih ve 22-53/804-M sayılı kararı ile soruşturma açılmıştır.
- (34) Soruşturma sürecinde söz konusu yatay anlaşma şüphesinin netleştirilmesi maksadıyla, 06-08.12.2022 tarihlerinde MAVİLİ, FİLİZ ve YILDIZ ile birlikte bazı yetkili servislerde yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir. Yerinde incelemelerde elde edilen belgelerin değerlendirilmesi neticesinde, yetkili servislerin hizmet sunacağı müşterilere yönelik getirilen kısıtlamaların, rakipler arasında gerçekleşen bir anlaşmadan ziyade dikey yönlü bir kısıtlamadan ibaret olduğu kanaatine varılmıştır. Zira yapılan yerinde incelemelerde, yetkili servisler arasında pazar paylaşımı anlaşması yapıldığına dair herhangi bir iletişim deliline rastlanmamıştır. Dolayısıyla rakipler arası iletişim delilinin yokluğunda yatay seviyede gerçekleşen bir anlaşmanın varlığından bahsetmek mümkün görünmemektedir. Bundan ziyade, müşteri sınırlamasına ilişkin belgelerin, sağlayıcı konumu itibarıyla MAVİLİ tarafından yetkili servislere getirilen dikey nitelikte kısıtlamalar olduğu anlaşılmıştır.
- (35) Bu doğrultuda, taahhüt müessesesine konu olan ve müşteri sınırlaması içeren eylemlerin sebebiyet verdiği rekabetçi endişelerin neler olduğu ve akabinde MAVİLİ'nin sunmuş olduğu taahhütlerin bu endişeleri gidermek konusunda yeterli görülüp görülmediği hususları ele alınmıştır.
- (36) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında teşebbüslerin dikey anlaşmalar ve eylemler yoluyla gerçekleştirdiği müşteri ve bölge kısıtlaması uygulamalarının rekabeti kısıtlayacağı kabul edilmektedir. Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin (2002/2 sayılı Tebliğ) 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, aynı bentte sayılan haller dışında, alıcının sözleşme konusu mal veya hizmetleri satacağı bölge veya müşterilere ilişkin kısıtlamalar getirilemeyeceği ifade edilmektedir. Bununla birlikte, ilgili Tebliğ'de bazı istisnai hallerde alıcıya müşteri ve bölge kısıtlaması getirilebileceği düzenlenmiştir. Bu istisnai hallerden ilki, alıcının müşterilerince yapılacak satışları

kapsamaması kaydıyla, sağlayıcı tarafından kendisine veya bir alıcıya tahsis edilmiş münhasır bir bölgeye ya da münhasır müşteri grubuna yapılacak aktif satışların kısıtlanmasıdır.

- (37) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin (b) bendinde sayılan bu ilk istisnai hal münhasırlık ilişkisini temel almakta, dikey ilişki tarafları arasında münhasırlık yaratılan durumlarda müşteri ve bölge kısıtlamasına aktif satışlar yönünden gidilebileceğini ifade etmektedir. Bir diğer deyişle, 2002/2 sayılı Tebliğ ile teşebbüslere münhasır bir bölge veya müşteri grubu vermek suretiyle tanınan koruma, mutlak bir koruma olmayıp alıcı teşebbüsler kendilerine tahsisli bölgeye veya müşteri grubuna satış yaparken sisteme dâhil diğer alıcıların ancak aktif rekabetinden korunabilmektedir. Bu kapsamda münhasıran tayin edilmiş bölge veya müşteri gruplarına yapılacak olan pasif satışların kısıtlanması, anılan hüküm ile yasaklanan eylemden istisna tutulan hallerden sayılmamaktadır.
- (38) Bunun yanı sıra Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un (Dikey Kılavuz) 30. paragrafında belirtildiği üzere, alıcıların satış yaptığı bölge veya müşteri grubunun münhasır olarak değerlendirilmesi için, o bölge veya müşteri grubuna sadece tek bir alıcının veya sadece sağlayıcının kendisinin aktif olarak satış yapıyor olması gerekmektedir. Başka bir ifadeyle, belirli bir bölgeye veya müşteri grubuna aktif olarak satış yapan teşebbüs sayısı iki veya daha fazla ise o bölge veya müşteri grubu artık münhasır değildir. Bu tür "serbest" bölge veya müşteri grubundaki müşterilere herhangi bir alıcı dilediği gibi aktif olarak satış yapabilmelidir. Dolayısıyla tek bir alıcıya münhasıran tahsis edilmiş bir bölge veya müşteri grubu olmadığı sürece, anılan bölgeye veya müşteri grubuna gerçekleştirilecek olan aktif satışların kısıtlanması veya kısıtlamanın pasif satışları da kapsayacak şekilde gerçekleştiriliyor olması ağır rekabet sınırlaması olarak değerlendirilmektedir.
- (39) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin (b) bendinde sayılan ve alıcılara getirilen müşteri ve bölge kısıtlamalarına ilişkin istisna tutulan bir diğer husus ise, seçici dağıtım sistemi üyelerinin yetkili olmayan satıcılara yapacakları satışlarının kısıtlanmasıdır. Dikey Kılavuz'un 32. paragrafında belirtildiği üzere, özellikle satış öncesi tanıtım hizmetlerinin önemli olduğu mücevher, parfüm gibi markalı ürünlerin pazarlanmasında bu tür ürünlerin satıldığı satış noktalarının fiziki özellikleri ve satış personelinin bilgi ve kabiliyeti hayati önem kazanmaktadır. Belirli bir marka imajı bulunan bu tür ürünlerin uygun olmayan yerlerde, yeterli bilgi ve kabiliyeti bulunmayan kişilerce satılmasını istemeyen sağlayıcılar, dağıtım ağı olarak genellikle seçici dağıtım sistemini uygun görmektedirler. Bu tür ürünlerin en etkin biçimde son kullanıcılara ulaşabilmesi için, ürünün sadece seçici dağıtım sistemi üyelerince satılması zorunluluğu getirilebilir. Anılan hükümden anlaşıldığı üzere, sağlayıcı bir ürün veya hizmetin sunumunda seçici dağıtım ağı kurgulamadığı sürece, alıcının müşterilerine yönelik olarak yetkili olmayan satıcılara yapılacak satışları yasaklayan bir kısıtlama getiremeyecektir. Aksi takdirde bu eylem yine 2002/2 sayılı Tebliğ anlamında ağır rekabet kısıtlamaları arasında sayılacaktır. Bununla birlikte seçici dağıtım sistemi olarak benimsenmemiş bir dağıtım modelinde yukarıda değinildiği üzere, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin (b) bendinde sayılan ilk istisnai hale göre münhasıran tahsis edilmiş bir müşteri grubu söz konusu olması halinde, somut olayda yetkili servislerin hizmet vereceği müşteri gruplarına yönelik aktif satışların kısıtlanması söz konusu olabilecektir.
- (40) İnceleme sürecinde elde edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda, MAVİLİ'nin aktif veya pasif satış ayırımına gidilmeksizin ve münhasıran tahsis edilmiş bir müşteri grubu veya bölge bulunmaksızın dikey ilişki içinde olduğu yetkili servislerin hizmet sunacağı bölge ve müşterilere yönelik kısıtlamalar getirdiği anlaşılmıştır. Bu kapsamda MAVİLİ ile

yetkili servisler arasında imzalanan Sözleşme'nin "Hizmet Bölgesi" başlıklı 5. bölümünde;

"5.1. (.....)

5.2. (.....)"

hükmünün yer aldığı görülmektedir.

(41) Sözleşme'nin ilgili hükmü ile yetkili servisler MAVİLİ tarafından belirli bir faaliyet bölgesi ile sınırlandırılmış olup, faaliyet bölgesi dışındaki bölgelerde hizmet sunabilmek için Merkez Servis olarak anılan TEKSİS'in onayına ihtiyaç duymaktadır. Bunun yanı sıra 5.2. maddede ise herhangi bir yetkili servisin ana faaliyet bölgesi içinde birden fazla yetkili servisin faaliyet gösterebileceği düzenlenmektedir. Anılan hükümlerden MAVİLİ'nin yetkili servislere objektif kriterlere dayanılarak münhasıran tahsis etmiş olduğu herhangi bir müşteri grubu veya bölgenin kurgulanmadığı anlaşılmaktadır. Kaldı ki, münhasıran tahsis edilmiş bir müşteri grubu veya bölgenin olduğu varsayılsa dahi, Sözleşme'de satışlara kısıtlama getirilirken aktif ve pasif satış ayırımına gidilmediği görülmektedir.

(42) Bunun yanı sıra, Sözleşme'nin "Yetkili Servislerin Sorumlulukları" başlıklı 6. bölümünde;

"6.24. (.....)"

hükmü yer almaktadır.

(43) Anılan sözleşme hükmü ile MAVİLİ, bakım onarım hizmetlerinde kullanılan veyahut yeniden satışa konu olan yedek parçaları, yetkili servislerin yalnızca kendisinden veyahut MAVİLİ tarafından belirlenmiş yerlerden temin etmesini öngörmekte ve sözleşme konusu tüm ürün ve hizmetlerin yalnızca nihai kullanıcılara ve diğer yetkili servislere satışına izin vermektedir. Bilindiği üzere sağlayıcılar alıcılarının satış yapacağı müşteri grubu ve/veya bölgeye ilişkin sınırlama getirememekte, ancak 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin (b) bendinde sayılan haller bu yasaktan istisna tutulmaktadır. Buna göre bir sağlayıcı yalnızca seçici dağıtım sistemi ile çalışan bir dağıtım modeli benimsediği takdirde yetkili olmayan satıcılara yapılacak satışları kısıtlayabilecektir.

(44) Mevcut olay özelinde MAVİLİ tarafından, yukarıda yer verilen 6.24 numaralı Sözleşme hükmü uyarınca, yetkili servislerin yalnızca bir diğer yetkili servise ürün veya satışına izin verilmekte, yetkili olmayan bağımsız servislerin yetkili servislerden hizmet alması kısıtlanmaktadır. Bu kapsamda, anılan hükmün 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında uygulanabilir görülebilmesi için birtakım şartları taşıması gerekmektedir. Bu doğrultuda, MAVİLİ ile yetkili servisleri arasındaki iş modelinin seçici dağıtım sistemi şeklinde kurgulanmadığı anlaşıldığından, bir yetkili servisin, bakım onarım hizmeti verebilmek için gereken Hizmet Yeterlilik Belgesi'ne sahip olan ve gerekli eğitimleri almış bulunan ve pazarda aktif olarak çalışan bağımsız özel servislere yapacağı satışların kısıtlanmasının 2002/2 sayılı Tebliğ ile istisna tutulan hallerden görülemeyeceği değerlendirilmektedir.

(45) İlaveten yetkili servislere aktif ve pasif satış ayırımı gözetilmeden getirilen bölge ve müşteri kısıtlamalarına yönelik sözleşme hükümlerinin fiiliyatta da uygulandığı, elde edilen bulgular kapsamında tespit edilmiştir. Anılan belgelerdeki ifadeler bütüncül şekilde ele alındığında, MAVİLİ'nin yetkili servislere gelen bakım-onarıma ilişkin tüm müşteri taleplerini ve bu taleplere cevaben yetkili servisler tarafından teklif edilen fiyatları veyahut yetkili servislerin bakım-onarım işi için açılan ihalelere katılım

durumlarını yakından takip ettiği görülmektedir. Bu takip mekanizması sayesinde MAVİLİ, yetkili servisleri arasında gerçekleştirdiği müşteri tahsisinin sürdürülebilirliğini kontrol edebilmektedir. Belgelerden, bakım onarım hizmetinin alımı için açılan ihaleler de dâhil olmak üzere herhangi bir müşteri talebinin oluşması durumunda, MAVİLİ tarafından, belirlenmiş olan yetkili servisin o işi gerçekleştirebilmesi için, diğer yetkili servislere fiyat verdirtmeme veya hizmet talebinin doğrudan reddedilmesi şeklinde direktif verildiği anlaşılmıştır. Bunun sonucunda ise hizmet talebinde bulunan müşteri daha rekabetçi fiyatlar ile hizmet alabileceken MAVİLİ tarafından gerçekleştirilen pazar tahsisi neticesinde yalnızca önceden belirlenmiş olan yetkili servisin teklif ettiği fiyat üzerinden hizmet alabilmektedir. İlaveten anılan müşteri tahsisi münhasır bir dağıtım ağı ile kurgulanmamış olup aktif satışların yanı sıra doğrudan müşteriden gelen taleplerin de reddedilmesi şeklinde pasif satışların da kısıtlanmasını kapsamaktadır.

- (46) Bu kapsamda, bahsi geçen bulgulara konu olan ve MAVİLİ'nin yetkili servislerin hizmet vereceği müşterilere yönelik getirdiği kısıtlamaların Sözleşme ile birlikte değerlendirilmesi neticesinde, hangi yetkili servisin hangi müşteriye hizmet vereceği hususunda teşebbüs tarafından gerçekleştirilen müdahalenin Sözleşme çerçevesinde kurulmuş olan münhasır bir dağıtım sistemine veya aktif/pasif satış ayırımına dayanmadığı anlaşılmaktadır. Bu itibarla teşebbüsün anılan uygulamalarının 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında müşteri ve bölge sınırlamalarına ilişkin getirilen istisna hallerden sayılamayacağı değerlendirilmiş ve anılan uygulamaların 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanamayacağı sonucuna ulaşılmıştır.
- (47) Öte yandan, yapılan değerlendirmede, MAVİLİ tarafından gerçekleştirilen yetkili servislerin satış yapacağı müşterilere ilişkin getirilen kısıtlamaların ve yetkili servislerin yetkili olmayan bağımsız servislere yapacağı satışların kısıtlanmasına ilişkin eylemlerinin, 2021/2 sayılı Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Önerilerde ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ'de (Taahhüt Tebliği) tahdidi olarak sayılan açık ve ağır ihlallerden olmadığı, dolayısıyla anılan davranışlardan kaynaklanan rekabet sorunlarının, mevzuatta aranan koşulları taşıyan taahhütlerin sunulması halinde giderilebileceği kanaatine ulaşılmıştır.

H.4. MAVİLİ Tarafından Sunulan Nihai Taahhüt Metni ve Anılan Taahhütlere İlişkin Değerlendirme

- (48) Taahhüt süreci kapsamında 22.02.2023 tarihinde MAVİLİ ile Kurum merkezinde gerçekleştirilen toplantıda, tarafa dosya kapsamında tespit edilen rekabet sorunlarına ilişkin bilgi verilmiş, söz konusu rekabet sorunlarının nasıl giderilebileceği konusunda tarafın önerileri dinlenmiştir.
- (49) Bu doğrultuda MAVİLİ yetkilileri tarafından hazırlanan ve MAVİLİ ile yetkili servisler arasında imzalanması planlanan "Revize Taslak Sözleşme" ve ekleri ile uygulama esnasında gözetilmesi planlanan şartları kapsayan nihai taahhüt metni Kurum kayıtlarına 07.03.2023 tarih ve 36314, 36313 sayılı yazılar ile sunulmuştur.
- (50) MAVİLİ tarafından sunulan taahhüt metninde, planlanan taahhütler ve sözleşmelerde yapılacak değişiklikler ile bunların yetkili servislere ne şekilde duyurulacağı ve anılan değişikliklerin uygulamaya nasıl geçileceği açıklanmıştır.
- (51) MAVİLİ tarafından sunulan taahhüt metninde:

1. Rekabet kısıtı doğuran bölge ve müşteri tahsisi hususunda düzenlemeye gidileceği,

2. Özellikle konumları olan müşteriler ile servis hizmetlerini doğrudan TEKSİS’den (Merkez Servis) talep eden müşteriler dışındaki tüm servis hizmetlerinin yetkili teknik servisler üzerinden verileceği,
3. Merkez Servis’in mevzuat çerçevesinde ekosistemi içerisinde yer alan sözleşmeli yetkili servislere hizmet vereceği, bu servislerin denetimi ile teknik destek sağlama noktasında görev yapacağı,
4. Yetkili servislerin kendi iradeleriyle istediği müşteri ve özel servislere dilediği şekilde ürün ve hizmet sunumunda bulunabileceği, Merkez Servis tarafından bölge, ihale veya iş bazında herhangi bir kısıtlama yapılmayacağı,
5. Merkez Servis ve yetkili servisler arasında imza altına alınan sözleşme maddelerinin, adaylık protokolünün, zeyilnamenin ve eklerinin yeni düzenleme çerçevesinde tadil edildiği, servis hizmetleri kapsamındaki sözleşme şartları, kuralları ve yürütülen tüm uygulamaların Kurum ile taahhüt taslağı üzerinde mutabık kalınmasının ardından 4054 sayılı Kanun çerçevesinde revize edileceği,
6. Düzenlemelerin yeni bir zeyilname ile yetkili servislere tebliğ edileceği ve iş planına göre imza altına alınacağı, dolayısıyla eski sözleşme, zeyilname ve eklerinin geçerliliğini yitireceği,
7. Müşterilerin satış sonrası hizmet taleplerini MAVİLİ internet sitesi, telefon ve mail destek kanallarından yapmaları halinde müşteri memnuniyetinin sağlanması için Merkez Servis’in bu talepleri yetkili teknik servislere ulaştırmakta aracılık edeceği; müşterilerin taleplerini hızlı şekilde sonuçlandırabilmek için coğrafi konuma göre seçilebilecek yetkili servislerin bilgilerinin müşterilere sunulacağı,
8. Müşterilerin yetkili servis seçiminde bölge kısıtlaması gibi uygulamalarda bulunulmayacağı, herhangi bir yönlendirme yapılmayacağı, hizmet alacağı yetkili servisin seçimi konusunda kararın müşteriye bırakılacağı,
9. MAVİLİ’ye ait internet sitesinden, sosyal medya hesaplarından ve müşterilere ulaşılabilecek tüm mecralardan duyurular yapılacağı ve müşterilerin tüm yetkili teknik servislerin listesine ulaşımının sağlanacağı,

hususları ifade edilmiştir.

(52) Yukarıda yer verilen ve teşebbüsün uygulamada düzenleme getireceği hususların yanı sıra, rekabetçi endişelerin doğmasına sebep olan Sözleşme hükümlerinin de revize edilmesi kapsamında aşağıdaki taahhütler sunulmuştur:

1. Sözleşme’nin “Teknik Servis Arıza Hizmeti” başlıklı 1.5.2. maddesinde yer alan (.....) ibaresinin sözleşme metninden çıkarılarak garanti kapsamı dışında verilecek servis hizmetleri için yetkili servislerin serbest bırakılacağı,
2. Sözleşme’nin “Hizmet Bölgesi” başlıklı 5.1. maddesinde yer alan (.....) hükmünün (.....) şeklinde tadil edileceği,
3. Sözleşme’nin “Yetkili Servislerin Sorumlulukları” başlığı altındaki 6.24. maddesinde yer alan (.....) hükmünün sözleşmeden kaldırılacağı ve benzer anlamda başka bir hükmün yer almayacağı,
4. Sözleşme’nin “Yetkili Servis Ücretleri ve Ödemeler” başlığı altındaki 8.1. maddesinde yer alan (.....) ibaresinin sözleşme metninden çıkarılacağı,

5. “Garanti Kapsamı İçindeki Servisler” alt başlıklı 8.2.1. maddesinin garanti kapsamındaki işler için Merkez Servis onayının gerekli olmayacağı şeklinde yeniden düzenleneceği,

taahhütlerinde bulunulmuştur.

- (53) Bu taahhütlere ek olarak, Yetkili Servis Adaylık Protokolü'nün (Protokol) “Protokol Kapsamında Uyulması Gereken Kurallar” başlıklı 3. maddesinde yer alan (.....) hükmünün (.....) şeklinde tadil edileceği taahhüt edilmiştir.
- (54) Taahhüt metnine göre, söz konusu taahhütlerin uygulanması için Sözleşme’de ve Protokol’de yapılan değişikliklerin Kurum tarafından uygun görülmesinin ardından, Kurum kayıtlarına 07.03.2023 tarih ve 36313 sayılı yazı ile giren ve Sözleşme ile Protokol hükümlerini tadil eden iki Zeyilname, 17.04.2023 tarihine kadar yetkili servisler gönderilecektir. Yetkili servisler tarafından zeyilnamelerin imzalanması ile tüm değişiklikler yürürlüğe girecektir. Güncellenen sözleşmeler farklı versiyon numaraları ile teşebbüs kayıtlarına alınacak, gelecekte MAVİLİ ile potansiyel yetkili servisler arasında imzalanacak anlaşmalarda kullanılacaktır. Ayrıca yukarıda yer verilen değişiklikler yetkili servisler gönderilen bir e-posta ile hâlihazırda duyurulmuş olup anılan e-posta iletisinde, Merkez Servis tarafından bölge, ihale veya iş bazında herhangi bir kısıtlama yapılmayacağı, yetkili servislerin kendi iradeleriyle istedikleri müşteri ve özel servisler diledikleri şekilde ürün ve hizmet sunabilecekleri, yetkili teknik servis seçimi noktasında bölge veya müşteri kısıtlaması uygulamasına gidilmeyeceği, müşterilerin istedikleri bölgelerden istedikleri teknik servisi seçebilecekleri hususunda yetkili servisler bilgilendirme yapılmıştır.
- (55) Sunulan taahhütlerin yerine getirilmesi kapsamında ise teşebbüs tarafından beyan edilen yapılacak düzenlemeler ile ilgili iş planı ve öngörülen uygulama tarihleri aşağıdaki gibidir:
- Taslak düzenlemenin Kurul tarafından onaylanmasının akabinde 31.03.2023 tarihine kadar gerekli yazılım ve altyapı çalışmaları tamamlanması,
 - 10.04.2023 tarihine kadar yönetim onayının alınması, deneme süreci ve gerekli görülürse sistemsal düzeltmelerin yapılması ile Sözleşmeler ve tüm yazılı dokümanların revize edilmesi,
 - 17.04.2023 tarihine kadar yapılan düzenlemelerin yetkili teknik servisler duyurulması,
 - Taraflarla yeni zeyilnamelerin imzalanmasının ardından yetkili servisler eğitim verilmesi ve değişikliklerin müşterilere internet sitesi ve sosyal medya üzerinden duyurulması,
 - 02.05.2023 tarihi itibarıyla yapılan düzenlemelerin uygulamaya geçirilmesi.
- (56) Sayılan taahhütlerin rekabet karşıtı eylemlerin tamamıyla sonlandırılmasına imkân tanıdığı ve rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğu değerlendirilmiştir. Teşebbüs tarafından sunulan taahhütler ile yetkili servislerin hizmet sunacağı müşterilere yönelik getirilen kısıtlamalar hem Sözleşme hükümlerinin tadili hem de uygulamada yapılacak değişiklikler ile giderilebilecektir. Zira taahhüt başvurusuna konu olan ve rekabetçi endişe doğuran müşteri sınırlaması eylemi, Sözleşme’nin 5.1. ile 6.24 maddelerinde yer alan hükümlere dayanmaktadır. MAVİLİ tarafından sunulan taahhütlerle, bir yetkili servisin aktif veya pasif satış ayırımına gidilmeksizin ve münhasıran kurulu bir dağıtım

ağı mevcut değilken hizmet sunacağı müşteri grubu ve bölgenin sınırlandırıldığı Sözleşme'nin 5.1. hükmünün yetkili servislerin coğrafi konumlarından bağımsız şekilde gerçekleştirebilecekleri yönünde revize edilmiş olması, dosya kapsamında tespit edilen rekabet sorunlarını gidermeye elverişlidir. İlaveten bu hükümde yapılan değişikliğin gereğinin yerine getirilmesi için yetkili servislere yapılacak olan duyuruda da bu husus açık bir şekilde belirtilecek olup yetkili servislerin bundan sonraki süreçte herhangi bir müşteriye arzu ettiği şekilde ve sağlayıcının onayına gerek olmaksızın hizmet sunabileceği görülmektedir. İlaveten yetkili servislerin yetkili olarak tayin edilmemiş bağımsız özel servislere hizmet sunmasını ya da yedek parça satışını engelleyen Sözleşme'nin 6.24. maddesinin tamamen kaldırılması ile dosya kapsamında tespit edilen bir diğer rekabetçi sorun da giderilmiş olacaktır. Benzer şekilde bu husus da yetkili servislere yapılacak olan bilgilendirme duyurusunda açık bir şekilde belirtilecektir.

- (57) Bunun yanı sıra yetkili servisin bir müşteriye hizmet vermeden önce MAVİLİ'den onay alması veyahut hizmet sunmasının MAVİLİ'nin iznine tabi olması gibi anlamların çıkartılmasına sebebiyet verebilecek olan diğer Sözleşme hükümleri de yetkili servislerin sağlayıcının iznine veya onayına gerek olmaksızın istedikleri müşteriye hizmet verebileceklerini belirten şekilde hâlihazırda soruşturma süreci devam ederken revize edilmiştir. Son olarak teşebbüsün sunmuş olduğu taahhüt metninde belirtilen bir diğer husus ise bu güncellemelerin internet sitesi ve başka kanallar ile müşterilere de duyurulacak olmasıdır. Böylelikle yeni uygulama hususunda nihai kullanıcılar da bilgi sahibi olacak ve diledikleri yetkili servis ile iletişime geçip hizmet alabileceklerdir.
- (58) Sonuç itibarıyla, yukarıda yer verilen ve MAVİLİ tarafından sunulan taahhüt metni dosya kapsamında tespit edilen rekabetçi endişeleri giderme konusunda elverişli görülmüş olup, bu çerçevede anılan taahhütlerin kabul edilebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

I.SONUÇ

- (59) Rekabet Kurulunun 01.12.2022 tarih, 22-53/804-M sayılı kararı uyarınca yürütülmekte olan soruşturma kapsamında;

1- Mavili Elektronik Tic. ve San. AŞ'nin yetkili servisleri ile yangın ve gaz algılama sistemlerinin bakım onarım hizmetleri pazarında müşteri paylaşımına yönelik yatay seviyede bir anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğine ilişkin bulguların Mavili Elektronik Tic. ve San. AŞ'nin Yetkili Servis Sözleşmesi'nde yer alan bölge ve müşteri kısıtlamasına ilişkin hükümler ile anılan kısıtlamaya dair eylemleri kapsamında değerlendirilmesine;

2- Bu çerçevede;

- Mavili Elektronik Tic. ve San. AŞ tarafından Yetkili Servis Sözleşmesi'nde yer alan müşteri ve bölge sınırlamasına ilişkin hükümlerin tadil edilmesi ve/veya tamamen kaldırılması ile müşteri ve bölge sınırlamasına sebebiyet veren davranışlara son verilmesine yönelik sunulan ve Kurum kayıtlarına 07.03.2023 tarih ve 36314 ile 36313 sayılı yazılar ile giren nihai taahhütlerin, dosya kapsamında tespit edilen rekabet sorunlarını giderebilecek nitelikte olması nedeniyle kabulüne ve ilgili teşebbüs açısından bağlayıcı hale getirilmesine,
- Söz konusu taahhütler doğrultusunda yapılan değişikliklerin Rekabet Kurulunun kısa kararının tebliğinden itibaren 60 (altmış) gün içinde Kuruma tevsih edilmesine,

- 01.12.2022 tarih, 22-53/804-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturmanın yetkili servislerin hizmet sunacağı müşterilere yönelik münhasıran tahsisi edilmiş bir müşteri grubu veya bölge olmaksızın ve aktif-pasif satış ayırımına gidilmeksizin getirilen kısıtlamalar bakımından sonlandırılmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.